

Džez, symfonický džez. George Gerschwin.

(7. roč.)

Prirad' autorov k oblasti hudby, kam patria:

Eugen Suchoň, Ján Cikker, Alexander Moyzes
Claude Debussy, Maurice Ravel
Arnold Schonberg, Alban Berg
Parížska Šetska, Erik Satie, Arthur Honneger
Leoš Janáček, Zoltán Kodály, Béla Bartók
Dmitrij Šostakovič, Sergej Prokofiev
Ladislav Burlas, Juraj Hatrík

impresionizmus
slovenská hudba 1. pol. 20. stor.
civilizmus
expresionizmus
slovenská hudba 2. pol. 20. sotr.
neofolklorizmus
neoklasicizmus

Dnes sa vrátíme na prelom 19. a 20. stor. do USA kde vznikol jeden z najpopulárnejších druhov hudby 20. storočia- **džez** (alebo jazz, v slovenčine je to dvojtvar).

Džez vznikol na prepoľme 19. a 20. stor. v USA. Kolískou džezu je mesto **New Orleans**. Tento hudobný žáner vznikol spojením afro- americkej hudby (gospel, spirituál, blues- smutné piesne, work songs), a tradičnej európskej hudby, najmä vojenskej dychovky. Znaký džezu:

- Improvizácia
- -zvláštne tvorenie tónov (scatovanie)
- Synkopický rytmus

Hudobné nástroje používané v džeze delíme na

Melodické- trúbka, klarinet, saxofón, fúkacia harmonika, pozau na

Rytmické: klavír, bendžo, basa, bicie nástroje, gitara

Dixieland je tradičná džezová hudba, ktorá sa hrala v New Orleans a neskôr sa rozšírila do ďalších miest.

Rag time prvý typický džezový hudobný druh pre klavír, pravá ruka hrá melódiu s výrazným synkopickým rytmom, ľavá ruka hrá sprievod.

Najznámejším autorom ragtimov je Scott Joplin , známe sú jeho diela The entertainer , Maple Leaf Rag, Tiger rag...

Známy interpreti:

Louis Armstrong- trúbka

Ella Fitzgerald- spev

Duke Ellington- klavír

Benny Goodman- klarinet, viedol známy big band

Vypočuj si hudobné ukážky od predošlých autorov a dopíš autora k ukážke- skús hádať alebo si prečítaj 😊

<https://www.youtube.com/watch?v=2Gn9A-kdsRo>

<https://www.youtube.com/watch?v=CWzrABouyeE>

<https://www.youtube.com/watch?v=qDQpZT3GhDg>

<https://www.youtube.com/watch?v=mCwl9o7Zu6g>

Swing je tanečný podžáner džezu, obohatený o belošké vplyvy. Jednoducho povedaná, džez hrali čierni, bielym sa to páčilo tak to začali hrať aj oni ale nazvali to swing. Orchester hrajúci swing sa nazýva big band. Zvyčajne má väčší počet členov ako džezové kapely. Zlaté obdobie džezu sú 20te a 30te roky 20. storočia. Swing po druhej svetovej vojne zaniká, džez sa vyvíja do menších inštrumentálnych zoskupení.

Symfonický džez vznikol prienikom džezových prvkov do klasickej hudby na začiatku 20. storočia. **George Gershwin** Americký hudobný skladateľ, jeden z najvýznamnejších priekopníkov tohto druhu hudby. Významné skladby:7

Orchestrálne diela: Rapsódia v modrom, Američan v Paríži

Opera: Porgy a Bess zobrazuje nižšie sociálne vrstvy, potomkov otrokov. Známe skladby z tejto opery: Summer time, I've got rhythm...

Džez sa vyskytuje aj v tvorbe Bohuslava Martinú, Daria Milhauda, Šostakoviča a mnohých iných.

Vypočuj si hudobnú ukážku (prvé 2 minúty) V čom sa odlišuje skladba Rhapsody in blue od ukážky č. 4 z predošlej úlohy? Porovnaj ich.

<https://www.youtube.com/watch?v=cH2PH0auTUU>

Doplň taktové čiary:

